

EPISTOLA DEDICATORIA.

Alberto Austriæ archiduci, Brabantiae auci, Belgarum principi serenissimo ac clementissimo.

Philippum hunc nostrum, Serenissime Princeps, e tenebris (quod ei pridem promiseram) ut, quam antea nunquam viderat, lucem aspiceret, ubi primum sustuli, id fecit, ut mihi quidem visum est, quod omnino faceret is, cui longa ac prope aeterna retro nocte damnato caelum semel intueri concederetur, qui profecto non in minorum astrorum aliquod aciem oculorum conjiceret, sed in solem ipsum innata luce minoribus illis ignibus communicata tantum rutilantibus praefulgentem. Ita noster hic, situ pene confectus licet, simul ac tuis exceptus est manibus, nocte velut cum pulvere detera statim ut cepit enitere, non in aliquem e tuis te minorem, sed in ipsum te aspectum defixit, postulare visus tutelarem ad hoc, ut in illa luce quam adeptus erat posset perpetuum retineri.

Ego quidem quoties illum legi, diem qui videret, longe dignissimum toties judicavi, verum ut sub tam angusti nominis tutela tam angustus prodiret vehementer optavi. Quod ergo promiseram, jam praesto. Ingens aliquid accipere est, quidpiam donare posse magnis, neque illi minus beneficii conferunt, si dignantur capere, quam si donent. Itaque summum hoc beneficium a me meisque, innumeris aliis in nos a Serenissima Celsitudine Vestra derivatis annumerabitur, quod cum ille sis princeps, quo neque domi, neque foris, neque bellicae virtutis, neque justitiae, pietatis, mansuetudinis gloria clariorem aetas ulla viderit, parva nostra tamen, quae devotis animis suppliciter ac solemniter offerimus, non adspersere. Nobiscum equidem nostrae commoditates, aræ, altariumque ornamenta debere sese tibi profitentur. Ita quidquid a nobis ad te venit, eo certe nomine suscipiendum venit, quod sit tuum, quoniam nisi tuis manibus ac humeris esset suffulta nostra Bona-Spes, omni spe pristini decoris, fulgorisque recuperandi penitus exciderat. Siquidem posteaquam immanis perduellium furor in hos nostros longe lateque, ut et vicinorum agros calamitosissimam induxisset vastitatem, domumque hanc atque sacram ipsam ejus aeterni igni succendisset, omnis (quaquaversum quaereremus) praesidii perierat expectatio.

Ast ubi clementiae suae oculis quod fragmentorum ex ejus ruinis superat Vestra conspexit Celsitudo, tum nos ad instaurandam illam excitavit, et ad extremum, ut id possemus ad quod hortabatur, munificentiae suae, quae in religiosas personas locaque pia solet esse largissima, opem contulit. Quota vero haec est ejus in nos portio beneficiorum? Ea omnia quoties ipse vel recogito mente, vel cum meis usurpo sermonis, vehemens in me persentisco desiderium rationis alicujus nanciscendae, qua testata prodeat animi mei, meorumque omnium erga illam gratitudo.

Obsecrationes equidem nostrae, invictissime Princeps, vota nostra prope continua, pro te ac tuis, pro tui imperii tranquillitate, pro tuae fortunae prosperitate, pro vita, pro salute tua, totiusque patriae caelum ferunt, superosque sollicitant, et hoc ita de tua summe admirabili humanitate fortiter spero. Mihi lux illa tua liberalitatis affulget. Annues esse satis

Ast esto : nostra illa pro te pietas quamvis magis magisque semper efferrescet accrescendo, novis tamen non est satis, nisi statuere possimus haberi nos tanto principi non ingratos. Quare in finem illum liber hic Serenissimae Vestrae Celsitudini dedicatur, ut omnes intelligant illam ipsam spei nostrae basim esse, nullo tempore collapsuram.

Auctorem vero habet Philippum illum, B. Bernardo synchronum, ac hujus monasterii nostri praesulem secundum, cujus modestia, pietas, religio, caeteraque velut non hominis, sed beati cujuscumque animi, mortaliū inter cætos commorantis virtutes quantae fuerint, a me non dicentur. Fuerunt visae nulli, cui summæ non fuerunt admirationi. Stylo fuit ejus scriptio leni quidem, sed quam pia, tam alta, docta, profunda suaviter exprimente. In quo rarum hoc invenitur, quod auri bene tersae grata sit et dulcis, quod paribus sere periodorum numeris deducta similiter cadat oratio. Quo genere dicendi ac scribendi delectatum illum esse non admirabitur, qui noverit in ejus vita moribusque, nihil unquam dissonum exstitisse. Quo minus illud quoque fit mirum, eundem, cum esset in vivis, viros et nobilitatis et doctrinae pariter titulis perillustres, familiarissimos atque amicissimos habuisse. Sapiunt enim vel ejus characteres singuli nescio quid, quo percepto, legentis animus eum fuisse qui utrosque jure optimo sibi demereretur haud difficulter persentiscat. Ut verbo omnia dicam, Norbertum illum instituti nostri, nostraeque domus fundatorem ubique redolet, eique non ordinemodo ac gradus officii in praetura, verum etiam egregiae merito sanctitatis est proximus, imo hinc magis quam

inde proximus. Igitur quicumque erga primum illum magna quæpiam est animi propensæ devotionis, dubio procul, idem etiam in hunc benevolæ mentis inclinatione devolvetur. Deus immortalis! quam speciosa nobilitas est quæ speciosa redditur sanctitate! Utraque in Norberto summa fuit, si prior non a genere tantum, sed et a personæ dignitate generosa singulariter attendatur. Ab eo Philippus quin hæres utriusque sit censendus, nemo dubitavit. Quocirca opusculum ab eo religionis doctrina insignitè monumentum Augusto illius nomini sacratum venio, qui quoniam Norbertum, singularem ut patroum orat atque veneratur, Philippum non potest non amare. Spem inde hanc, atque hinc inde firmissimam concepi, futurum, ut qui nostra percussa, diruta, prostrata serenissimis oculis non tantum aspexerit, sed et jacentia ea quæ salva malæ sortis elusa vi permanserunt, propriis opibus excitavit, non aliter sit adspecturus. Hanc etiam spem juvat ipsius operis præcipua quædam consideratio, quod ex parte potiori, Canticorum explicatione contineatur. Vixerit ille quidem, cui hæc dicata veniunt, patriæ nunquam satis, at naturæ satis aliquando; nunquam serius huic quam illa optaverit. Velim ergo ut quæ ipsius mens felicissimorum inter spirituum cohortes est aliquando concentura, Philippus præcuisse videatur. Esto, sit exiguus; minus tanto patrocinio dignus, modo quos naturæ communis conditio reddit necessarios, alterius vitæ faustos tutori suo prænuntiet eventus. Tu ille eris, Serenissime Princeps, ea tuus decantabit animus in cælum evocatus (tarde quidem si Deus nos audiat), sed reocatus tamen aliquando.

Verum et nunc is eris ex cujus nulli alteri comparanda bonitate clementiaque consequar, ut cum his aliquot Philippi laboribus, ego meique omnes tibi devoti simus atque videamur.

Deus interea Opt. Max., Serenissime Princeps, Celsitudinem Vestram multos in annos nobis conservet incolumem, a malis omnibus tam animæ quam corporis custodiat, tandemque ad gloriæ cælestis, Norberti patrocinio, unicum laborum pro reip. Christianæ defensione susceptorum mercedem perducatur, quod obsecrans permonebit

Serenissimæ Celsitudinis vestræ observantissimus cliens

F. NICOLAUS CHAMART,

Monasterii Bonæ-Spei humilis abbas.

